

Pla integral de control del mosquit tigre

Departament de Salut Pública
Ajuntament del Masnou
Darrera actualització: Octubre del 2010

Índex

Introducció

1. Promoció

- 1.1. Relacions de coordinació amb altres administracions
- 1.2. Relacions de coordinació amb altres departaments municipals implicats
- 1.3. Relacions de coordinació amb el CAP
- 1.4. Campanya d'informació general
 - 1.4.1. Difusió als centres i les instal·lacions municipals
 - 1.4.2. Difusió a la ciutadania
 - 1.4.3. Difusió a empreses del sector privat
 - 1.4.4. Altres espais
- 1.5. Campanya informativa porta per porta

2. Protecció

- 2.1. Accions per evitar la presència de mosquit tigre a la via pública i en espais municipals
- 2.2. Accions per evitar la presència de mosquit tigre als horts
- 2.3. Accions per evitar la presència de mosquit tigre al Cementiri municipal
- 2.4. Accions per evitar la presència de mosquit tigre als abocaments incontrolats d'objectes en sòl no urbanitzat

3. Inspecció

- 3.1. Visites d'inspecció als espais municipals
- 3.2. Visites d'inspecció personalitzades als habitatges particulars

Introducció

El mosquit tigre asiàtic (*Aedes albopictus*) va ser detectat per primera vegada a Catalunya, concretament al Vallès Occidental, l'estiu del 2004. L'any 2006, el Departament de Medi Ambient i Habitatge i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya van posar en funcionament el *Pla de control del mosquit tigre*, que pretén unificar les accions a tots els municipis.

Tenint en compte les informacions donades per la Generalitat de Catalunya, que constaten que aproximadament el 80% dels focus de cria de mosquit tigre es troben en jardins i patis particulars, l'Ajuntament del Masnou, a través de la Regidoria de Salut Pública, va iniciar, el 2006, les actuacions de prevenció al municipi, tot i no haver detectat la presència del mosquit al Masnou.

Al setembre del 2007, es confirmen poblacions estables de mosquit tigre al municipi i s'hi intensifiquen les actuacions.

El control del mosquit tigre no s'aconsegueix amb actuacions puntuals, sinó amb un bon pla de control integrat i continu al llarg de temps. Per aquest motiu, l'Ajuntament ha posat en marxa el ***Pla integral de control del mosquit tigre***, un pla dinàmic amb tres línies d'actuació:

- La promoció
- La protecció
- La inspecció

1. Promoció

1.1. Relacions de coordinació amb altres administracions

Relacions de coordinació amb la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal del Maresme, la Diputació de Barcelona, el Servei de Control de Mosquits del Baix Llobregat i altres ajuntaments, per dur a terme la coordinació del conjunt de les actuacions que han d'emprendre els ajuntaments.

1.2. Relacions de coordinació amb altres departaments municipals implicats

La coordinació dels diferents departaments municipals és bàsica per poder controlar l'expansió del mosquit tigre. És necessària la coordinació entre els departaments de Salut Pública, Manteniment, Medi Ambient, Urbanisme i OAC, així com amb la Policia Local.

1.3. Relacions de coordinació amb el CAP

Cal mantenir una via de comunicació oberta i intercanvi d'informació amb les ABS del municipi, i proporcionar tríptics per posar als expositors de les seves dependències.

1.4. Campanya d'informació general

El mosquit tigre cria, en el 80% dels casos, en jardins i patis particulars. Per aquest motiu, el més important per lluitar contra aquest insecte, és la col·laboració de la ciutadania. Per aconseguir-ho, és essencial difondre correctament les accions de prevenció que individualment tothom pot fer per evitar la proliferació d'aquest insecte.

1.4.1. Difusió als centres i les instal·lacions municipals

Enviament de tríptics informatius a:

- Llars d'infants, CEIP i IES
- Casals d'avis
- Instal·lacions municipals
- Departaments i espais municipals
- Centre Obert

1.4.2. Difusió a la ciutadania

Els canals municipals per fer la difusió de les mesures preventives de lluita contra el mosquit tigre a la ciutadania són: web municipal, premsa, *El Masnou Viu*, bans, notes informatives i tríptics que es reparteixen a totes les instal·lacions i espais municipals.

1.4.3. Difusió a les empreses i establiments del sector privat

Enviament d'una carta informativa personalitzada i tríptics a:

- Indústries
- Empreses i clubs del sector nàutic
- Empreses del sector de l'automòbil
- Jardineries i floristeries
- Farmàcies
- Càmping

1.4.4. Altres espais

Enviament d'una carta informativa personalitzada i tríptics a:

- Protectora d'animals
- Deixalleria Mancomunada
- Depuradora Teià-Maresme Sud

1.5. Campanya informativa porta per porta

Realització, per part dels agents cívics, de visites porta per porta a les cases de les zones més afectades del municipi. Durant aquestes visites, s'expliquen les mesures de prevenció i control, i es fa entrega d'un document de recomanacions i del tríptic informatiu. Així mateix, es dóna resposta a qualsevol dubte de la ciutadania i es dóna la possibilitat de fer una visita d'inspecció amb la finalitat de trobar possibles focus de cria.

2. Protecció

La campanya es concentra principalment en una disminució de l'hàbitat disponible de l'insecte, que consisteix bàsicament a eliminar tots els punts d'aigua que permeten el creixement de les larves del mosquit tigre.

El darrer informe de la Generalitat determina que els dos perills més evidents quant a predisposició a la cria de mosquit tigre són:

- Els gerros dels cementiris
- Els bidons abandonats o utilitzats per recollir aigua de pluja en horts o cases
- Els jardins i patis de particulars

2.1. Accions per evitar la presència de mosquit tigre a la via pública i en espais municipals

Formació del personal municipal.

Localització dels punts de risc al municipi, aplicació de les mesures de prevenció i control posterior.

2.2. Accions per evitar la presència de mosquit tigre als horts

Són un dels principals punts de risc. Durant les inspeccions realitzades el 2007 i el 2008, es va comprovar que l'existència de nombrosos bidons blaus, galledes i testos als horts, afavoreix la cria del mosquit tigre.

Enviament de cartes personalitzades als titulars dels horts amb les mesures de prevenció que s'han de prendre per minimitzar la proliferació del mosquit tigre.

Servei d'assessorament i d'inspecció.

2.3. Accions per evitar la presència de mosquit tigre al Cementiri municipal

Els cementiris són considerats un dels punts de major risc en un municipi. A més a més, els cementiris són un focus de dispersió de mosquits, mitjançant els cotxes de les persones visitants.

El problema principal del cementiri són els gerros utilitzats per dipositar-hi les flors, ja que són un lloc ideal per al desenvolupament de les larves de mosquit tigre.

El Cementiri Municipal del Masnou es va veure afectat pel mosquit tigre l'any 2008.

Difusió de les mesures de prevenció recomanades al Cementiri, que són:

- En el cas d'utilitzar rams amb flor tallada, **substituïu l'aigua per elements com el gel o l'esponja**, que ajuden a mantenir la humitat necessària per mantenir viva la flor i eviten les acumulacions d'aigua.
- Si es posen plantes en jardineres o testos, no **col·loqueu el plat de recollida d'aigua**.
- En el cas de rams fets amb flor artificial, **feu un forat al gerro o recipient per evitar l'embassament d'aigua** en període de pluges.
- **EN TOTS ELS CASOS, buideu almenys una vegada a la setmana els gerros i recipients** que acumulin aigua.
- Si no s'utilitzen, retireu els gerros i altres objectes d'ornamentació dels nínxols on es pugui acumular aigua.

Altres actuacions:

- Informar de les mesures preventives recomanades als cementiris a:
 - Les jardineres i floristeries
 - Les associacions veïnals
 - Als casals de gent gran

- Si escau, col·locació i control, per part del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat, d'un parany d'ovoposició per valorar la densitat (la quantitat de mosquits).
- Si escau, tractament larvicida i/o adulticida.

2.4. Accions per evitar la presència de mosquit tigre als abocaments incontrolats d'objectes en sòl no urbanitzat

Molts solars no urbanitzats presenten un problema important de mosquit tigre, ja que a l'interior s'hi acumulen objectes que retenen aigua de pluja (pneumàtics, ampolles, bidons de plàstic, etc.), amb la consegüent formació de punts de cria.

Cal localitzar aquests solars i dur-hi a terme les mesures i els arranjaments necessaris per prevenir que s'hi instauri el mosquit tigre: en el cas de solars públics, cal realitzar-hi una neteja, i en el cas de solars privats, cal localitzar la persona propietària i requerir-li que hi realitzi una neteja.

3. Inspecció

3.1. Visites d'inspecció als espais municipals

Inspeccions pel municipi per localitzar els espais públics de risc de cria de mosquit tigre per tal d'aplicar-hi les mesures de prevenció adequades i fer-ne un seguiment posterior.

3.2. Visites d'inspecció als habitatges particulars

Arran de les instàncies o trucades de la ciutadania al Departament de Salut Pública de l'Ajuntament, agents cívics o personal del Departament realitzaran, a petició de la ciutadania, les inspeccions oportunes, amb l'objectiu de trobar els focus de cria del mosquit tigre dins de les cases i informar les persones que hi viuen de què cal fer per corregir les deficiències observades i eliminar els focus de cria de mosquit tigre.

S'informarà la persona responsable de com mantenir els espais en les condicions adequades. Si no és possible contactar amb la persona física o jurídica propietària de l'habitatge, se li enviarà un comunicat de l'Ajuntament per requerir-li que procedeixi immediatament a eliminar tots els focus de cria.